Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Judecător Cazacu Grigorii)
Dosarul nr. 3a-100/25
2-22075618-02-3a-22012025

D E C I Z I E

27 mai 2025 municipiul Chişinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componenţa:
Preşedintelui completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorilor Bostan Angela și Cașcaval Andrei
Grefier Vascan Diana

examinând în ședință publică, cererea de apel depusă de Consiliul pentru Egalitate împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 septembrie 2024, adoptată în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de Pruteanu Victor către Consiliul pentru Egalitate, Feldman Ian, Doltu Svetlana, Brighidin Andrei, Luca Victoria și Goloșceapov Evghenii Alexandrovici, terți Consiliul Superior al Magistraturii și Cojocaru Mihail, cu privire la contestarea actului administrativ individual și compensarea cheltuielilor de judecată,

A C O N S T A T A T :

Obiectul și temeiurile acțiunii deduse judecății:

La 30 mai 2022, reclamantul Pruteanu Victor a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (*actualmente Consiliul pentru Egalitate*), precum și împotriva lui Feldman Ian, Doltu Svetlana, Brighidin Andrei, Luca Victoria, Evghenii Alexandrovici Goloșceapov, terți Consiliul Superior al Magistraturii și Cojocaru Mihail, solicitând:

1) anularea punctelor nr. 2, 3 și 4 ale deciziei Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 20 iulie 2021;

2) anularea avizului consultativ al Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 20 iulie 2021;

3) compensarea cheltuielilor de judecată, în mod solidar, din contul pârâților.

În motivarea acțiunii sale, reclamantul a indicat că, la 21 iunie 2021, Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (în continuare

- CPEDAE) a înregistrat plângerea judecătorului Cojocaru Mihail, prin care petiționarul face apel către mai multe instituții să intervină în susținerea sa, precum și să contribuie la stoparea acțiunilor discriminatorii și de intimidare la care este supus, în legătură cu faptul că este o persoană cu dizabilități. *In concreto*, petiționarul indică faptul că inspectorul-judecător Pruteanu Victor, desemnat de Inspecția judiciară de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii (în continuare - CSM), în contextul examinării sesizării depuse de el (prin care judecătorul Cojocaru Mihail a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a președintelui interimar al Judecătoriei Bălți), a revenit cu o serie de solicitări necorelate cu obiectul sesizării. Astfel, prin interpelarea din 18 iunie 2021, inspectorul-judecător i-a cerut petiționarului să prezinte un act medical valabil care să confirme dizabilitatea, precum și un act medical valabil care să ateste că este apt pentru exercitarea funcției de judecător, însă nu cu un program de opt ore pe zi, așa cum este prevăzut de legislația muncii, ci pentru un program redus, cu indicarea duratei concrete a acestuia.

Reclamantul a menționat că decizia CPEDAE din 20 iulie 2021 a fost întemeiată pe art. 13 alin. (2), art. 14 lit. b) din Legea nr. 121/2012 privind asigurarea egalității, coroborate cu pct. 42 lit. c) din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, aprobat prin Legea nr. 298/2012.

Reclamantul a susținut că avizul consultativ al CPEDAE din 20 iulie 2021, cauza nr. 135/21, a fost întemeiat pe art. 12 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 121/2012 privind asigurarea egalității și pe pct. 19 și pct. 32 lit. a) din Regulamentul de activitate al CPEDAE, aprobat prin Legea nr. 298/2012. În consecință, consideră că decizia CPEDAE și avizul consultativ emis la 20 iulie 2021, în cauza nr. 135/21, sunt neîntemeiate și au fost adoptate cu încălcarea procedurii legale, fiind pasibile de anulare în partea contestată.

Reclamantul a relatat că, Inspecția judiciară este un organ independent, constituit din 7 inspectori-judecători, care dispune de autonomie funcțională, activând în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, instituit prin lege, și acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public. Inspecția judiciară este condusă de un inspector-judecător principal, desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii, pe durata mandatului, dintre inspectorii-judecători (art. 7 din Legea nr. 947/1996).

Reclamantul a menționat că, art. 5 lit. a) și b) din Legea nr. 199/2010 stabilește că, în exercitarea mandatului, persoana cu funcție de demnitate publică are dreptul: a) să adopte decizii în limita competențelor legale și să solicite executarea acestora; b) să obțină, în modul stabilit, informațiile și materialele necesare pentru exercitarea funcției și, după caz, să aibă acces la documentele și informațiile ce conțin secret de stat.

Reclamantul a reiterat prevederile art. 23 alin.(2) lit. a) - d) şi alin. (3) lit. a) - d) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară și a invocat că, prin decizia CPEDAE și avizul consultativ emis la 20 iulie 2021, în cauza nr. 135/21, sunt încălcate dreptul la reputație profesională, libertatea de exprimare, precum și principiul independenței în exercitarea mandatului de inspector-judecător, constituind o ingerință nejustificată în activitatea acestuia.

Reclamantul a precizat că, în calitate de inspector-judecător, avea dreptul de a fi audiat, iar CPEDAE avea, în mod corespunzător, obligația de a-l audia înainte de adoptarea actelor administrative individuale în care este vizat. Nerespectarea acestei obligații legale a viciat iremediabil procedura administrativă în ansamblul său.

Reclamantul a afirmat că, concluziile formulate în avizul consultativ din 20 iulie 2021, cauza nr. 135/21, sunt fundamentate pe circumstanțe abstracte și declarative, fiind bazate pe presupuneri, aprecieri și concluzii arbitrare. În contextul cadrului legal menționat, acțiunile inspectorului-judecător față de petiționarul - judecătorul Cojocaru Mihail de la Judecătoria Bălți, sediul Central, nu se încadrează în categoria unor acte ofensatoare sau de natură a crea un mediu umilitor. Aceasta întrucât inspectorul-judecător, în virtutea atribuțiilor funcționale prevăzute de Legea nr. 178/2014, are dreptul și obligația de a solicita, în caz de necesitate, persoanei care a depus sesizarea, în speță, judecătorul Cojocaru Mihail, explicații verbale și scrise, precum și probe suplimentare referitoare la faptele invocate în sesizare.

În materie de drept, reclamantul Pruteanu Victor și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 53 din Constituție, art. 3, 10, 17, 20, 39, 40, 44, 68, 70, 93, 94 alin. (1) - (2), 137, 189 alin. (1) - (2), 206 alin. (1) lit. a), 219 și 225 din Codul administrativ, art. 5 lit. a) și b), art. 8 alin. (2) din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică, art. 23 alin. (2) lit. a) – d) și alin. (3) lit. a) – d) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, pct. 19, 21 lit. b), 23, 42, 53 - 54 și 56 - 57, 61 din Regulamentul de activitate al Consiliul pentru egalitate, aprobat prin Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru Egalitate, art. 12 alin. (1) lit. c), 15 alin. (4) din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalităţii.

Soluția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 septembrie 2024, s-a admis acțiunea depusă de Pruteanu Victor.

S-a anulat punctul nr. 2 al deciziei Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 20 iulie 2021 cauza nr. 135/21.

S-au anulat punctele nr. 3 și 4 al deciziei Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 20 iulie 2021 cauza nr. 135/21 în partea în care s-a decis a fi făcut public avizul consultativ pe adresa www.egalitate.md.

S-a anulat avizul consultativ al Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 20 iulie 2021 cauza nr. 135/21.

Calea de atac exercitată:

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, ***la 24 septembrie 2024***, avocatul Doina Ioana Străisteanu, acționând în interesele lui Cojocaru Mihail a declarat apel, solicitând casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 septembrie 2024, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie respinsă integral acțiunea depusă de Pruteanu Victor.

Prin încheierea Curții de Apel Centru din 13 februarie 2025, s-a declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Doina Ioana Străisteanu în interesele apelantului Cojocaru Mihail împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 septembrie 2024, din motiv că apelantul nu a depus în termen legal motivarea cererii de apel.

Încheierea respectivă nu a fost supusă niciunei căi de atac și a dobândit caracter irevocabil.

La 25 septembrie 2024, Consiliul pentru Egalitate a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 septembrie 2024, solicitând casarea integrală a hotărârii, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie respinsă integral acțiunea depusă de Pruteanu Victor.

La 18 decembrie 2024, Consiliul pentru Egalitate, a prezentat motivarea apelului.

În motivarea cererii de apel, partea apelantă a indicat că, avizul consultativ nu poate fi considerat un act administrativ individual defavorabil și, prin urmare, nu poate constitui obiect al controlului judecătoresc. Activitatea desfășurată de Consiliu pentru Egalitate, finalizată prin emiterea avizului consultativ, reprezintă o măsură oficială întreprinsă de o autoritate publică în domeniul dreptului public, care decurge din competențele și atribuțiile conferite prin lege.

Partea apelantă a susținut că, măsura întreprinsă de autoritatea publică, materializată în conținutul unui aviz consultativ, este emisă cu scopul de a preveni și combate discriminarea, precum și de a ameliora comportamentul față de persoanele care cad sub incidența Legii nr. 121/2012, și rezultă din competențele prevăzute la art. 12 din aceeași lege. Totodată, avizul consultativ nu conține o reglementare a unui caz individual care să fie îndreptată spre nașterea, modificarea sau stingerea unor raporturi juridice de drept public și nici nu are ca scop producerea nemijlocită de efecte juridice. Or, în speță, având în vedere că, potrivit art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, Consiliul pentru Egalitate, în calitate de autoritate publică, nu este ținut de conținutul expunerilor formulate în plângerile adresate spre examinare și că, în limitele atribuțiilor conferite prin lege, a constatat că anumite aspecte de discriminare ar fi putut fi incidente în procesul de examinare a sesizării nr. 520s815p/m din 16 iunie 2021, depusă de petiționarul Cojocaru Mihail la Consiliul Superior al Magistraturii, acesta a emis avizul consultativ în cauza nr. 135/21.

Partea apelantă a relevat că, prin avizul consultativ din 20 iulie 2021, emis în cauza nr. 135/21, și-a exprimat opinia asupra unor împrejurări cu potențial discriminatoriu, care ar fi putut fi incidente acțiunii inspectorului-judecător de a solicita prezentarea unor acte referitoare la starea de sănătate, în contextul examinării sesizării respective - sesizare prin care se solicita, în fond, tragerea la răspundere disciplinară a președintelui interimar al Judecătoriei Bălți.

Partea apelantă a notat că, ținând cont de faptul că scopul Legii nr. 121/2012 privind asigurarea egalității este nu doar de a proteja, ci și de a preveni faptele de discriminare, și luând în considerare că Consiliul pentru Egalitate este autoritatea publică competentă în domeniul prevenirii și eliminării discriminării, s-a decis intervenirea pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii cu o opinie consultativă, de care acest organ, eventual, ar fi putut ține cont în ipoteza în care ar fi fost demarată examinarea chestiunii privind tragerea la răspundere disciplinară a inspectorului-judecător. Or, o astfel de procedură disciplinară poate fi inițiată exclusiv de către Consiliul Superior al Magistraturii. Prin urmare, concluziile avizului consultativ din 20 iulie 2021, emis în cauza nr. 135/21, se fundamentează pe scopul pentru care a fost instituit Consiliul pentru Egalitate, și anume asigurarea protecției împotriva discriminării și garantarea egalității tuturor persoanelor care se consideră victime ale discriminării, în conformitate cu art. 11 alin. (1) din Legea nr. 121/2012.

Partea apelantă a subliniat că, prin avizul consultativ contestat, a atras atenția asupra formulării referitoare la solicitarea prezentării unui act medical valabil care să confirme că terțul Cojocaru Mihail este apt să exercite funcția de judecător, însă nu cu un program de opt ore pe zi, așa cum prevede legislația muncii, ci pentru un program redus, cu indicarea expresă a duratei acestuia. În opinia Consiliului pentru Egalitate, astfel de solicitări și formulări pot fi considerate ofensatoare la adresa unei persoane cu dizabilități. Iar în condițiile în care art. 96 alin. (4) din Codul muncii reglementează expres această posibilitate, asemenea solicitări pot crea persoanei vizate un mediu umilitor. Mai mult, în viziunea Consiliului pentru Egalitate, atunci când solicitantul este un exponent al sistemului judecătoresc, o astfel de cerință nu poate fi considerată compatibilă cu autoritatea profesională a acestuia.

În consecință, partea apelantă a reiterat că, avizul consultativ emis la 20 iulie 2021, în cauza nr. 135/21, nu reprezintă un act administrativ individual. El nu este emis în urma unei activități administrative orientate spre constatarea, pregătirea și adoptarea unui asemenea act. Totodată, nu poate fi calificat drept act administrativ, întrucât nu produce niciun efect juridic față de participanți și are exclusiv caracter de recomandare, fiind destinat unei alte autorități publice. Avizul exprimă punctul de vedere al Consiliului pentru Egalitate asupra unor posibile aspecte de discriminare care ar fi putut fi incidente în speță. Astfel, nu există temei pentru anularea avizului consultativ din 20 iulie 2021, emis în cauza nr. 135/21, în condițiile în care Consiliul a acționat în strictă conformitate cu prevederile legale. Or, admiterea unei astfel de

cereri de anulare ar crea un precedent periculos, în sensul că instituțiile publice ar putea fi descurajate să-și îndeplinească atribuțiile prevăzute de lege.

De asemenea, partea apelantă a menționat că, nici decizia emisă în cauza nr. 135/21 nu afectează vreun drept al intimatului, întrucât nu îl vizează în mod expres. Or, analizând circumstanțele descrise în plângerea depusă de terțul Mihail Cojocaru, care a format obiectul cauzei nr. 135/21, Consiliul pentru Egalitate s-a expus printr-o decizie prin care a declarat plângerea inadmisibilă, motivând că faptele invocate nu intră în sfera sa de competență. În concluzie, intimatul nu poate revendica un drept vătămat de autoritatea publică apelantă - Consiliul pentru Egalitate, întrucât activitatea desfășurată de aceasta nu i-a adus atingere directă. Norma de la art. 189 alin. (1) din Codul administrativ este una de principiu și trebuie interpretată în corelație cu dispozițiile art. 17, 20, 39 și 207 din același cod, revendicarea unui drept propriu reprezentând condiția fundamentală nu doar pentru admisibilitatea acțiunii, ci și pentru justificarea fondului acesteia.

Partea apelantă a afirmat că își exprimă dezacordul față de argumentul reținut de instanța de fond potrivit căruia decizia din 20 iulie 2021, emisă în cauza nr. 135/21, nu ar fi fost suficient motivată. În acest sens, subliniază că, din simpla analiză a deciziei, rezultă că actul administrativ contestat este motivat, fiind emis cu respectarea procedurii prevăzute de Legea nr. 121/2012 privind asigurarea egalității și Legea nr. 298/2012 privind activitatea Consiliului. Totodată, obligativitatea motivării actului administrativ constituie o cerință de validitate care vizează fondul acestuia, iar lipsa motivării sau motivarea insuficientă atrage, în mod justificat, anularea actului. Tocmai în considerarea acestei exigențe legale, Consiliul pentru Egalitate a motivat actul într-o manieră explicită, de natură să permită exercitarea unui control jurisdicțional efectiv în fața instanței de contencios administrativ.

Partea apelantă a menționat că în cauza nr. 135/21, a fost emisă o decizie de inadmisibilitate, or, dispozițiile pct. 61 din Regulament sunt aplicabile exclusiv în situațiile în care Consiliul examinează cauza în fond și urmează să se pronunțe asupra existenței sau inexistenței unei fapte de discriminare. În speță, fiind emisă o decizie de inadmisibilitate, Consiliul pentru Egalitate nu a procedat la examinarea fondului cauzei. În acest context, în procesul soluționării plângerii care a format obiectul cauzei nr. 135/21, au fost respectate prevederile aplicabile din Regulamentul de activitate, aprobat prin Legea nr. 298/2012.

Partea apelantă a specificat că, plângerea terțului Cojocaru Mihail, care a format obiectul cauzei nr. 135/21, a fost examinată cu respectarea dispozițiilor procedurale, în ordinea și succesiunea logică a pașilor procedurali. Astfel, pentru a putea trece la etapele propriu-zise ale examinării, plângerea a fost supusă, în prealabil, verificării admisibilității, în temeiul dispozițiilor art. 13 și 14 din Legea nr. 121/2012 privind asigurarea egalității (în redacția valabilă la data emiterii deciziei), coroborate cu prevederile pct. 42 din Regulamentul de activitate al Consiliului, aprobat prin Legea nr. 298/2012 (în vigoare la data emiterii deciziei). În cadrul

verificării admisibilității, Consiliul pentru Egalitate a reținut că circumstanțele descrise în plângere exprimau dezacordul petiționarului (terțul Mihail Cojocaru) față de acțiunea inspectorului-judecător de a solicita prezentarea unor acte referitoare la starea de sănătate și diagnosticul medical al petiționarului – acte considerate irelevante pentru examinarea obiectului sesizării acestuia, care privea tragerea la răspundere disciplinară a președintelui interimar al Judecătoriei Bălți. În aceste condiții, Consiliul pentru Egalitate a constatat că solicitările care l-au nemulțumit pe petiționar au fost formulate de către inspectorul-judecător în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, atribuții pentru a căror îndeplinire acesta beneficiază de inviolabilitate, în conformitate cu art. 7^1 alin. (5) din Legea nr. 947/1996 privind Consiliul Superior al Magistraturii, care prevede că, în exercitarea atribuțiilor sale, inspectorul-judecător beneficiază de inviolabilitatea stipulată la art. 19 din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Partea apelantă a punctat că ținând cont de aspectele descrise anterior, a ajuns la concluzia că examinarea faptelor invocate de petiționar (terțul Mihail Cojocaru) nu intră în sfera sa de competență. Or, Consiliul pentru Egalitate nu este abilitat să constate dacă pretinsa atitudine nedemnă a inspectorului-judecător față de terțul Cojocaru Mihail, manifestată în procesul de verificare a sesizării, constituie sau nu o abatere disciplinară. Autoritatea competentă să constate existența unei abateri disciplinare săvârșite de către inspectorul-judecător este Consiliul Superior al Magistraturii, fapt de altfel adus la cunoștința petiționarului.

În aceste condiții, partea apelantă a subliniat că, prin decizia emisă în cauza nr. 135/21, a constatat exclusiv lipsa competenței de a se pronunța asupra faptelor invocate de domnul Cojocaru Mihail și, în consecință, a declarat plângerea inadmisibilă. În mod corespunzător, Consiliul pentru Egalitate nu a constatat existența vreunei abateri disciplinare a inspectorului-judecător, nu a intervenit în activitatea acestuia și nu a exercitat nicio ingerință asupra independenței acestuia.

Partea apelantă a notat că faptele invocate în plângerea terțului Cojocaru Mihail nu au permis instituirea unei prezumții de discriminare. În aceste circumstanțe, Consiliul pentru Egalitate s-a aflat în imposibilitatea de a proceda la examinarea în fond a alegațiilor acestuia.

În aceeași ordine de idei, partea apelantă a punctat că sarcina instituirii prezumției de discriminare, în conformitate cu pct. 56 din Regulamentul de activitate al Consiliului aprobat prin Legea nr. 298/2012 și art. 19 alin. (1) din Legea nr. 121/2012 privind asigurarea egalității, revine petiționarului. Doar în urma instituirii unei prezumții de discriminare, Consiliul pentru Egalitate este în drept să procedeze la o examinare detaliată a plângerii, prin întreprinderea tuturor acțiunilor procesuale necesare: solicitarea poziției părții reclamate, citarea participanților, organizarea unei ședințe de audieri etc. Or, în speță, petiționarul (terțul Cojocaru Mihail) nu și-a îndeplinit sarcina probei sub aspectul instituirii prezumției de discriminare, așa cum prevede cadrul legal aplicabil.

Partea apelantă a subliniat că și-a exercitat dreptul discreționar în limitele prevăzute de lege și cu respectarea tuturor normelor legale privind adoptarea actului administrativ. Au fost avute în vedere toate faptele relevante, iar limitele dreptului discreționar au fost respectate în mod corespunzător, actul administrativ emis fiind legal, întemeiat și motivat. În consecință, raportat la concluziile expuse mai sus, Consiliul pentru Egalitate apreciază că soluția instanței de fond privind admiterea acțiunii este una injustă, neputând fi identificate nicio încălcare săvârșită de Consiliul pentru Egalitate în procesul emiterii deciziei în cauza nr. 135/21.

Partea apelantă a apreciat în mod critic poziția instanței de fond potrivit căreia, prin actele contestate, inclusiv prin publicarea acestora pe pagina web www.egalitate.md, ar fi fost încălcat dreptul la reputația profesională, libertatea de exprimare și s-ar fi comis o ingerință nejustificată în independența și exercitarea mandatului de inspector-judecător. În această ordine de idei, aduce la cunoștința instanței de apel că, potrivit art. 15 alin. (7) din Legea nr. 121/2012 privind asigurarea egalității, deciziile Consiliului se publică pe pagina web oficială, cu respectarea confidențialității datelor cu caracter personal. Prin urmare, publicarea deciziilor reprezintă o obligație legală a Consiliului pentru Egalitate, iar acționarea în strictă conformitate cu legea și în limitele competenței sale nu poate fi calificată ca o denigrare a reputației profesionale și nici ca o imixtiune în activitatea participanților la procedura administrativă. Mai mult, atât decizia, cât și avizul consultativ publicate în cauza nr. 135/21 nu conțin date cu caracter personal și referințe directe la intimat, acestea fiind depersonalizate și nefiind redactate în termeni care să îl vizeze în mod expres.

Partea apelantă a susținut că prima instanță a interpretat în mod eronat natura și efectele actelor emise de Consiliul pentru Egalitate, întrucât acestea sunt conforme cu cadrul legal aplicabil și cu principiile de drept relevante. Criticile formulate nu demonstrează existența unei ingerințe reale și nici a unui prejudiciu substanțial adus drepturilor fundamentale ale intimatului. În aceste condiții, consideră că nu există temei pentru anularea deciziei și a avizului consultativ din 20 iulie 2021, emise în cauza nr. 135/21, pe motivul invocat, având în vedere că Consiliul pentru Egalitate a acționat în strictă conformitate cu prevederile legale.

Partea apelantă a punctat că, potrivit art. 11 alin. (2) din Legea nr. 121/2012 privind asigurarea egalității, Consiliul pentru Egalitate este un organ colegial constituit din 5 membri, numiți de Parlament pentru un mandat de 5 ani. Membrii Consiliului își exercită funcția până la numirea noilor membri. În acest context, aduce la cunoștința instanței că, prin Hotărârea Parlamentului nr. 72 din 28 martie 2024, a fost numită o nouă componență a Consiliului pentru un termen de 5 ani, mandatul membrilor anteriori încetând de drept. Mai mult, art. 11 alin. (8^1) din Legea nr. 121/2012 stipulează expres că membrii Consiliului nu pot fi persecutați sau trași la răspundere juridică pentru opiniile exprimate și pentru exercitarea atribuțiilor conferite de lege. Prin urmare, atribuirea calității de participant în

procedura contenciosului administrativ membrilor Consiliului este neîntemeiată și contrară regimului juridic de protecție stabilit prin lege.

În materie de drept, Consiliul pentru Egalitate și-a întemeiat cererea de apel în baza prevederilor art. 240 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ.

În final, înaintând prezenta cerere de apel, Consiliul pentru Egalitate a solicitat casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 septembrie 2024, cu pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea depusă de Pruteanu Victor să fie respinsă în întregime.

La 2 aprilie 2025, avocatul Doina Ioana Străisteanu, ce acționează în interesul apelantului Cojocaru Mihail, a depus apel incident, solicitând casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 septembrie 2024 și adoptarea unei noi decizii prin care să fie dispusă respingerea acțiunii depusă de Pruteanu Victor.

Prin încheierea Curții de Apel Centru din 10 aprilie 2025, s-a declarat inadmisibil apelul incident depus de avocatul Doina Ioana Străisteanu în interesele apelantului Cojocaru Mihail împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 septembrie 2024, din motiv că Codul administrativ nu reglementează instituția apelului incident.

Încheierea respectivă nu a fost supusă niciunei căi de atac și a dobândit caracter irevocabil.

Admisibilitatea apelului:

Potrivit fișei de repartizare a dosarului, la 22 ianuarie 2025, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza de contencios administrativ a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, în mod automat-aleatoriu judecătorului raportor Mîra Ghenadie.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) din Codul administrativ, „*instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului*”.

Potrivit art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, „*apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanţei de apel*”.

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost pronunțat public la data de 10 septembrie 2024, iar cererea de apel a fost depusă de către Consiliul pentru Egalitate la 25 septembrie 2024. Prin urmare, Completul judiciar constată că apelul a fost depus în termenul legal, întrucât acesta a fost formulat în a 15-a zi de la pronunțarea hotărârii instanței de fond.

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, „*motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată*”.

În speță, hotărârea motivată a fost notificată părții apelante la data de 19 noiembrie 2024, iar motivarea apelului a fost depusă la 18 decembrie 2024, respectiv în a 29-a zi de la notificarea hotărârii motivate, cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Potrivit art. 233 alin. (2) din Codul administrativ, „*cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit*”.

Completul judiciar a stabilit că cererea de apel și motivarea apelului au fost semnate de către Președintele Consiliului pentru Egalitate, domnul Feldman Ian.

Astfel, în temeiul prevederilor art. 232, 233, 236 și 241 din Codul administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a cererii de apel, motiv pentru care se purcede la examinarea apelului în fond.

Argumentele participanților la proces în cadrul judecării apelului:

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, terțul Cojocaru Mihail, fiind legal citat, nu s-a prezentat, însă reprezentantul acestuia, avocatul Doina Ioana Străisteanu, a pledat pentru admiterea cererii de apel depuse de Consiliul pentru Egalitate, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 septembrie 2024, și pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea depusă de Pruteanu Victor să fie respinsă în întregime.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, reprezentantul apelantului, Consiliul pentru Egalitate, și reprezentantul terțului, Consiliul Superior al Magistraturii, deși au fost legal citați, nu s-au prezentat, însă au solicitat examinarea cauzei în ordine de apel în lipsa lor. În aceste condiții, Completul de judecată, în temeiul art. 239 alin. (2) din Codul administrativ, a dispus examinarea cauzei în absența acestora.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, intimații Feldman Ian, Doltu Svetlana, Brighidin Andrei, Luca Victoria și Goloșceapov Evghenii Alexandrovici, nu s-au prezentat și nu au comunicat instanței de apel motivele neprezentării lor, citarea legală fiind îndeplinită. Astfel, Completul judiciar conducându-se de prevederile art. 239 alin. (2) din Codul administrativ, a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora, ce au fost citați legal despre timpul și locul examinării cauzei.

De altfel, examinarea cauzei în ordine de apel în lipsa participanților la proces citați legal, nu poate fi calificată ca o limitare a dreptului de apărare şi dreptului de acces la justiție, în condițiile când participanții la proces beneficiază de un ansamblu de pârghii legale întru realizarea drepturilor lor, iar prevederile art. 239 alin. (2) din Codul administrativ, indică expres că neprezentarea participanților la proces nu împiedică instanța de apel să decidă în privința apelului.

Aprecierea instanței de apel:

Studiind materialele dosarului, audiind opinia participanților prezenți la proces și verificând argumentele expuse în cererea de apel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil,

comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că cererea de apel depusă de Consiliul pentru Egalitate urmează a fi admisă, cu casarea parțială a hotărârii primei instanțe, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, „*examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: b) casează parţial hotărârea primei instanţe şi emite o altă decizie în partea casată*".

Potrivit art. 219 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, „*instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces*".

În acord cu prevederile art. 225 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, „*instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege*".

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară (*HirroBalani v. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.

Instanţa de apel menționează că art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la 21 iunie 2021, Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (*actualmente Consiliul pentru Egalitate*), a înregistrat plângerea judecătorului Cojocaru Mihail, prin care petiționarul face apel către mai multe instituții pentru a interveni în susținerea sa, precum și pentru a contribui la stoparea acțiunilor discriminatorii și de intimidare la care este supus, în legătură cu faptul că este o persoană cu dizabilități. În concret, petiționarul indică faptul că inspectorul-judecător Pruteanu Victor, desemnat de Inspecția judiciară de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, în contextul examinării sesizării depuse de el (sesizare prin care judecătorul Cojocaru Mihail a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a președintelui interimar al Judecătoriei Bălți), a revenit cu o serie de solicitări care nu au legătură cu obiectul faptelor sesizate. Astfel, prin interpelarea din 18 iunie 2021, inspectorul-judecător i-a solicitat petiționarului prezentarea unui act medical valabil care să confirme dizabilitatea, precum și a unui act medical valabil care să ateste că este apt să activeze în funcția de judecător, însă nu opt ore pe zi, așa cum prevede legislația muncii, ci pentru un program redus, indicând totodată care ar fi acest termen.

Prin decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (*actualmente Consiliul pentru Egalitate*) din 20 iulie 2021, în cauza nr. 135/21, s-a decis:

„*1. Plângerea se declară inadmisibilă.*

2. Se emite un aviz consultativ privind aspectele de discriminare care ar putea fi incidente în speță.

3. Decizia și avizul consultativ se comunică petiționarului și vor fi făcute publice pe site-ul www.egalitate.md.

4. Avizul consultativ se comunică CSM și va fi făcut public pe site-ul www.egalitate.md.

5. Decizia poate fi contestată, în termen de 30 de zile de la data comunicării, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, situată la adresa: mun. Chișinău, str. Kiev, nr. 3” (f.d. 28–30).

Decizia menționată a fost întemeiată în baza prevederilor art. 13 alin. (2) și art. 14 lit. b) din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității, coroborat cu pct. 42 lit. c) din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, aprobat prin Legea nr. 298/2012.

Prin avizul consultativ din 20 iulie 2021 al Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (*actualmente Consiliul pentru Egalitate*), cauza nr. 135/21, apelantul a reținut următoarele:

„*4.1.Consiliul, analizând faptele sesizate, precum şi urmărind scopul asigurării protecţiei împotriva discriminării şi asigurării egalităţii tuturor persoanelor care se află te teritoriul RM, stabileşte că necesită să se pronunțe asupra aspectelor de discriminare care ar putea fi incidente procesului de examinare a sesizării depuse de petiționar la CSM (nr. 520s815p/m din 16 iunie 2021), în particular, a acțiunii*

inspectorului-judecător de a solicita prezentarea unor acte referitoare la aspectele de sănătate și în special formularea acestuia.

4.2 În acest sens, ***Consiliului i-a a tras atenția formularea în partea ce ține de prezentarea actului medical valabil care confirmă că este apt să activeze în funcție de judecător, însă nu opt ore pe zi stabilit de legislația muncii, dar termen redus și care anume termen. În opinia Consiliului, astfel de solicitări și formulări pot fi considerate ofensatoare la adresa persoanei cu dizabilități.***

4.3 În context, Consiliul reamintește că, în sensul Legii cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, prin hărțuire se înțelege orice comportament nedorit care conduce la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, având drept scop sau efect lezarea demnității unei persoane pe baza criteriilor protejat. ***Consiliul notează că, prin solicitarea persoanei cu dizabilități să prezinte un act medical în care să indice că ultimul beneficiază de durata redusă a timpului de muncă, în condițiile în care art. 96 alin. (4) din Codul muncii reglementează expres acest lucru, creează acesteia un mediu umilitor. Consiliul este de opinia că o astfel de solicitare, la sigur, ar fi nedorită și deranjantă pentru orice persoană cu dizabilități. Mai mult, în viziunea Consiliului, în situația în care solicitantul este exponent al sistemului judecătoresc, o astfel de solicitare, la sigur, nu poate fi considerată demnă de autoritatea profesională a acestuia.***

4.4 Prin urmare, ținând cont de faptul că solicitarea disputată a fost înaintată de către inspectorul judiciar în timpul exercitării de către acesta a atribuțiilor de serviciu, care potrivit legii beneficiază de inviolabilitate, iar o procedură disciplinară poate fi demarată doar de către Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul mizează pe faptul că opinia consultativă expusă supra va fi luată în considerare".

Avizul menționat a fost întemeiat în baza prevederilor art. 12 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității, precum și pct. 19 și pct. 32 lit. a) din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, aprobat prin Legea nr. 298/2012.

La 30 mai 2022, reclamantul Pruteanu Victor a depus prezenta acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (*actualmente Consiliul pentru Egalitate*), precum și împotriva lui Feldman Ian, Doltu Svetlana, Brighidin Andrei, Luca Victoria, Evghenii Alexandrovici Goloșceapov, terți Consiliul Superior al Magistraturii și Cojocaru Mihail, solicitând:

1) anularea punctelor nr. 2, 3 și 4 ale deciziei Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 20 iulie 2021;

2) anularea avizului consultativ al Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 20 iulie 2021;

3) compensarea cheltuielilor de judecată, în mod solidar, din contul pârâților.

Prima instanță, fiind învestită cu judecarea prezentei cauze, a admis acțiunea în contencios administrativ.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că soluția dată de către prima instanță, este parțial întemeiată.

Admisibilitatea acțiunii.

Potrivit art. 3 din Codul administrativ, „*Legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept*".

Potrivit art. 20 din Codul administrativ, „*dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod*".

Conform art. 206 alin.(1) lit. a) din Codul administrativ, „*o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare)*".

Din punct de vedere a felului acțiunii în contencios administrativ, reieșind din cerințele formulate, Completul de judecată apreciază că acțiunea înaintată de reclamantul Pruteanu Victor reprezintă o acțiune în contestare în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. a), coroborate cu art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ. Or, elementul central al obiectului acțiunii în contestare constă în anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual. Iar, în speță, reclamantul urmărește anularea punctelor nr. 2, 3 și 4 ale deciziei Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 20 iulie 2021.

În conformitate cu art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, „*instanţa verifică din oficiu dacă sunt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs*".

Conform art. 191 alin. (1) din Codul administrativ, „*cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ*".

În acord cu prevederile art. 196 alin. (1) din Codul administrativ, „*acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel*".

Astfel, ținând cont de obiectul acțiunii și având în vedere prevederile art. 191 alin. (1) din Codul administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, ulterior, Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, întrucât obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile prevăzute la alin. (2) și (3) ale art. 191 din Codul administrativ.

Prin urmare, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamantul Pruteanu Victor cu respectarea competenței jurisdicționale materiale și teritoriale.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, „*actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public*”.

Articolul 11 alin. (1) din Codul administrativ, prescrie că „*actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel*”.

În speță, instanța de apel constată că decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (*actualmente Consiliul pentru Egalitate*) din 20 iulie 2021 reprezintă un act administrativ individual defavorabil, deoarece în baza acesteia a fost emis un aviz consultativ care vizează în mod expres acțiunile inspectorului-judecător Pruteanu Victor, formulând aprecieri critice privind comportamentul său profesional și exprimările utilizate în exercitarea atribuțiilor de serviciu. Deși Consiliul pentru Egalitate a declarat plângerea inadmisibilă, a emis concomitent și un aviz consultativ, atașat deciziei, care conține aprecieri negative explicite la adresa conduitei inspectorului-judecător.

În acest sens, se reține că, în avizul consultativ (punctele 4.2 – 4.3), Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (*actualmente Consiliul pentru Egalitate*) a formulat mai multe constatări cu caracter defavorabil privind conduita profesională a reclamantului Pruteanu Victor, după cum urmează: (*i*) formularea utilizată de inspectorul-judecător poate fi considerată *ofensatoare la adresa persoanei cu dizabilități*; (*ii*) solicitarea de a prezenta un act medical specific este calificată drept *nedemnă de autoritatea profesională a unui exponent al sistemului judecătoresc*.

În opinia Completului judiciar, aceste constatări reprezintă aprecieri negative directe asupra conduitei reclamantului Pruteanu Victor, ceea ce afectează în mod clar imaginea și reputația sa profesională. Autoritatea publică pârâtă nu s-a limitat la o opinie generală, ci a formulat aprecieri punctuale și critice referitoare la comportamentul și exprimarea unei persoane concrete.

Chiar dacă avizul consultativ este, în mod formal, un instrument neobligatoriu, în fapt el are potențialul de a afecta negativ poziția juridică, reputația profesională și drepturile persoanei vizate - în speță, inspectorul-judecător Pruteanu Victor. Or, conform pct. 4.4 și 4.5 din avizul consultativ, autoritatea publică pârâtă a menționat că propriile sale constatări urmează a fi luate în considerare la examinarea aspectelor privind eventuala tragere la răspundere disciplinară a inspectorului-judecător Pruteanu Victor.

Prin urmare, avizul consultativ este un act subsecvent actului administrativ principal (decizia Consiliului pentru Egalitate), iar legalitatea sa derivă din legalitatea actului care îl autorizează. Respectiv, instanța de judecată, sesizată cu acțiunea împotriva deciziei, este astfel îndreptățită să examineze toate actele componente sau accesorii, inclusiv avizul consultativ.

Conform art. 5 din Codul administrativ, „*activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea*".

Potrivit art. 6 din Codul administrativ, „*(1) Procedura administrativă este activitatea autorităţilor publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. (2) Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sînt părţi ale procedurii administrative*".

Conform art. 7 din Codul administrativ, „*Autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acţionează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public*".

În conformitate cu art. 17 din Codul administrativ, „*drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă*".

Conform art. 18 din Codul administrativ, „*interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii*".

În accepțiunea art. 39 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, „*controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente*".

Potrivit art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, „*orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere*”.

Conform art. 204 din Codul administrativ, „*părţi în procedura de contencios administrativ pot fi persoanele fizice sau juridice şi autorităţile publice în sensul art. 7*”.

Din corelarea normelor enunțate, se desprinde că revendicarea dreptului propriu constituie una dintre condițiile fundamentale pentru ca acțiunea în contencios administrativ să treacă testul admisibilității. Cu alte cuvinte, pentru ca o acțiune în contencios administrativ să fie considerată admisibilă, reclamantul trebuie să demonstreze că drepturile sale proprii au fost sau ar putea fi afectate de actul administrativ contestat. Aceasta asigură că doar persoanele cu un interes juridic real și direct pot iniția astfel de acțiuni, garantând astfel eficiența și relevanța procesului judiciar.

Revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată. În conținutul acestei cereri, reclamantul trebuie să invoce explicit vătămarea dreptului propriu. Expresiile utilizate în textul articolelor 17, 39 și 189 din Codul administrativ, cum ar fi „*drept vătămat*” și „*încălcarea unui drept al său*”, se referă la drepturi subiective concrete. Astfel, reclamantul trebuie să specifice în mod clar și precis care sunt drepturile sale subiective care au fost încălcate de actul administrativ contestat.

Din perspectiva art. 5, 6 și 204 din Codul administrativ, Completul specializat conchide că, în procedura contenciosului administrativ, calitatea de pârât poate fi atribuită doar unei autorități publice. Se consideră autoritate publică orice structură organizatorică sau organ instituit(ă) prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică, în scopul realizării unui interes public. Pentru a stabili dacă o anumită structură organizatorică sau un anumit organ poate fi considerat autoritate publică, este necesar să fie întrunite următoarele condiții: a) structura organizatorică sau organul să fie instituit (ă) prin lege sau printr-un alt act normativ; b) să acționeze în regim de putere publică (să fie înzestrat(ă) cu capacitate de drept public în cadrul raportului concret).

Astfel, în calitate de pârât în procedura contenciosului administrativ poate fi doar autoritatea publică.

În speță, Completul judiciar subliniază că pârâții din prezenta cauză – Feldman Ian, Doltu Svetlana, Brighidin Andrei, Luca Victoria și Goloșceapov Evghenii Alexandrovici – sunt persoane fizice și nu reprezintă autorități publice în sensul prevederilor art. 7 din Codul administrativ, astfel că nu pot figura în calitate de pârâți în cadrul prezentei cauze de contencios administrativ.

Totodată, Completul de judecată va reține că calitatea de pârât este o condiție de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ. Prin urmare, acțiunea depusă de Pruteanu Victor, în partea pretențiilor formulate împotriva pârâților Feldman Ian, Doltu Svetlana, Brighidin Andrei, Luca Victoria și Goloșceapov Evghenii Alexandrovici, ***urmează a fi declarată inadmisibilă***, pe motiv că reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17 din Codul administrativ.

În altă ordine de idei, Completul de judecată notează că, reclamantul are dreptul la înaintarea acțiunii în contencios administrativ ori de câte ori se deduce la o examinare în *prima facie* - circumstanțele din cererea sa, acte, dosar administrativ etc. probabilitatea (posibilitatea) lezării unui drept al său prin actul administrativ individual contestat. Probabilitatea că dreptul subiectiv ar putea fi vătămat este prezumată de fiecare dată când o persoană este destinatar (art. 11 alin. (2) enunțul 1 din Codul administrativ) al actului administrativ individual defavorabil sau este terț.

În lumina circumstanțelor relatate, Completul de judecată conchide că, prin acțiunea depusă, reclamantul Pruteanu Victor a revendicat apărarea, pe calea controlului judecătoresc, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ, pretins a fi încălcat de către Consiliul pentru Egalitate. În concret, reclamantul susține că, prin actele Consiliului pentru Egalitate, i-au fost afectate drepturi fundamentale, precum dreptul la reputație profesională și dreptul de a-și exercita atribuțiile în calitate de inspector-judecător în mod independent, fără ingerințe nejustificate. Corespunzător, condiția revendicării unui drept legitim, în conformitate cu art. 39 din Codul administrativ, este întrunită.

Completul de judecată reiterează că, în cazul în care o persoană își manifestă dezacordul cu rezultatele unei activități administrative sau a unei proceduri administrative, aceasta are dreptul de a-și apăra drepturile prin intentarea unei acțiuni în contencios administrativ privind anularea actului administrativ emis. Astfel, persoana afectată poate solicita instanței anularea actului administrativ pe motiv că acesta i-a încălcat drepturile sau interesele legitime.

În conformitate cu art. 19 din Codul administrativ, „*cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative*”.

Potrivit art. 162 din Codul administrativ, „*procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. Dacă autoritatea publică nu soluţionează petiţia în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă. Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual*”.

La rândul său prevederile art. 163 lit. c) din Codul administrativ, stipulează că „*procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă lege prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată*”.

Conform art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, „*până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege*”.

În acelaşi timp, art. 209 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, stipulează că, „*acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător*”.

Completul judiciar reține că, potrivit pct. 65 din Regulamentul de activitate al Consiliul pentru Egalitate, aprobat prin Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012 (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), „*Decizia Consiliului poate fi contestată în instanţa de contencios administrativ. Decizia rămasă definitivă este un act oficial, executoriu pentru subiecţii vizaţi*”.

Astfel, Completul de judecată evidențiază că legea stabilește în mod cert faptul că contestarea deciziilor Consiliului pentru Egalitate se efectuează pe calea contenciosului administrativ, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, care prevede un termen de sesizare a instanței de judecată de 30 de zile de la data comunicării sau notificării actului administrativ.

Deci, prezentul litigiu este exceptat de la procedura prealabilă de soluționare extrajudiciară, prin efectul art. 65 din Legea nr. 298/2012 privind activitatea Consiliului pentru Egalitate, coroborat cu art. 163 lit. c) din Codul administrativ.

Decizia nr. 135/21 din 20 iulie 2021 a fost notificată reclamantului la 19 mai 2022.

Acțiunea în contencios administrativ a fost depusă la 30 mai 2022.

Corelând data notificării actului contestat cu momentul introducerii acțiunii în instanța de judecată, se constată că aceasta a fost formulată în termenul legal prevăzut pentru exercitarea dreptului la acțiune.

În speță, nu există o hotărâre judecătorească definitivă pronunțată într-un litigiu între aceleași părți, având același obiect și întemeiat pe aceleași temeiuri de drept. De asemenea, nu există o încheiere judecătorească prin care să se fi dispus încetarea procesului ca urmare a renunțării la acțiune, a retragerii acesteia sau a încheierii unei tranzacții de împăcare între părți, într-un litigiu cu același obiect și aceleași temeiuri. Totodată, nu există o altă acțiune aflată în curs de examinare, la aceeași sau la o altă instanță, între aceleași părți, cu același obiect și aceleași temeiuri de drept.

La fel, acțiunea de contencios administrativ respectă cerințele prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) din Codul administrativ, fiind formulată de către o persoană legal împuternicită în acest sens.

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar constată că, reclamantul Pruteanu Victor este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a

respectat procedura de adresare în instanța de judecată, precum și termenul de depunere a acțiunii în instanța de judecată, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, la caz nu sunt, din care motive, acțiunea este admisibilă în ceea ce privește pretențiile îndreptate împotriva Consiliului pentru Egalitate, iar instanța de fond a procedat în mod corect la examinarea cauzei pe fond în această parte.

Cu referire la fondul acțiunii.

Potrivit art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, „*examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sunt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale*".

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, „*fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia*".

La acest capitol se reține și dispozițiile art. 22 alin. (1), coroborat cu art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, care stipulează că „*instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu, în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți*".

În cele ce succed, Completul judiciar reiterează că, Pruteanu Victor, înaintând prezenta acțiune, a solicitat:

1) anularea punctelor nr. 2, 3 și 4 ale deciziei Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 20 iulie 2021;

2) anularea avizului consultativ al Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 20 iulie 2021.

Cu raportare la speța în cauză, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru reține că, potrivit art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (în vigoare la data intentării procedurii administrative), „*(1) În subordinea Consiliului Superior al Magistraturii funcţionează: d) inspecţia judiciară*".

Conform art. 7^1 alin. (1) și (5) din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (în vigoare la data intentării procedurii administrative), „*(1) Inspecția judiciară este un organ independent, constituit din 7 inspectori-judecători, care dispune de autonomie funcțională. (5) În exerciţiul atribuţiilor sale, inspectorul-judecător beneficiază de inviolabilitatea prevăzută la art. 19 din Legea cu privire la statutul judecătorului*".

În conformitate cu prevederile art. 23 din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, „*(1) Verificarea sesizării*

reprezintă etapa în cadrul căreia se stabilesc faptele imputate judecătorului şi consecinţele acestora, circumstanţele în care au fost comise, precum şi orice alte date concludente din care să se poată stabili existenţa sau inexistenţa elementelor abaterii disciplinare. Verificarea sesizării se efectuează de către inspectorii-judecători în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data înregistrării sesizării. Termenul de verificare a sesizării poate fi prelungit de inspectorul principal cu cel mult 15 zile, la cererea inspectorului-judecător care verifică sesizarea, dacă există motive întemeiate care justifică prelungirea termenului. (1^1) Dacă nu se întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare sau faptele invocate în sesizare nu se confirmă prin probele administrate în procesul verificării prealabile, inspectorul-judecător căruia i-a fost repartizată sesizarea, printr-o decizie motivată, respinge sesizarea ca fiind neîntemeiată. Decizia cu privire la respingerea sesizării poate fi contestată de autorul sesizării în completul de examinare a contestaţiilor al colegiului disciplinar în decurs de 15 zile de la data recepţionării deciziei motivate. Decizia motivată de respingere a sesizării Ministerului Justiției, depusă în conformitate cu art. 19 alin. (1) lit. e), se transmite în adresa ministerului în termen de 3 zile de la data emiterii. (1^2) În cazul în care inspectorul-judecător constată existenţa elementelor constitutive ale abaterilor disciplinare, acesta dispune prin rezoluţie pornirea procedurii disciplinare, începerea cercetării disciplinare, care se efectuează în termen de 30 de zile lucrătoare de la data dispunerii acestora, cu posibilitatea prelungirii termenului de către inspectorul-judecător principal cu cel mult 15 zile, la cererea inspectorului-judecător care verifică sesizarea, dacă există motive întemeiate care justifică prelungirea termenului. (2) Inspectorul-judecător căruia i-a fost repartizată sesizarea este obligat: a) să întreprindă toate măsurile necesare pentru a verifica faptele invocate de autorul sesizării şi a stabili existenţa sau inexistenţa elementelor faptei care poate constitui abatere disciplinară; b) să solicite judecătorului subiect al sesizării opinia scrisă cu privire la circumstanţele invocate în sesizare; c) să întocmească dosarul cauzei disciplinare care include sesizarea privind faptele care pot constitui abateri disciplinare, opinia scrisă a judecătorului subiect al sesizării, precum şi toate materialele şi alte probe obţinute în urma verificării. d) să examineze admisibilitatea sesizării pentru pornirea procedurii disciplinare, cu încadrarea juridică a faptelor invocate în sesizare, în conformitate cu prevederile art.4 alin.(1); e) să transmită dosarul disciplinar colegiului disciplinar şi să susţină raportul cu privire la rezultatele cercetării disciplinare; f) să se abţină de la verificarea sesizării şi cercetarea disciplinară dacă se află în raporturi de rudenie pînă la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate pînă la al treilea grad inclusiv cu judecătorul subiect al procedurii disciplinare sau cu persoana care a depus sesizarea, precum şi în cazul în care are un interes personal, direct sau indirect, în soluţionarea cauzei disciplinare sau există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea şi imparţialitatea sa. Pentru aceleaşi motive, judecătorul subiect al

procedurii disciplinare sau persoana care a depus sesizarea poate cere recuzarea inspectorului-judecător. (2[1]) Abţinerea sau recuzarea înaintată unui inspector-judecător se examinează de către inspectorul-judecător principal, iar în privinţa inspectorului-judecător principal se examinează de către un inspector-judecător numit ad-hoc de către preşedintele Consiliului Superior al Magistraturii. (2[2]) În cazul în care inspectorul-judecător căruia i-a fost repartizată sesizarea este în imposibilitate de a continua verificarea ori în cazul admiterii recuzării sau abţinerii inspectorului-judecător, inspectorul-judecător principal sau, după caz, inspectorul-judecător numit ad-hoc de către preşedintele Consiliului Superior al Magistraturii, prin dispoziţie motivată, redistribuie aleatoriu sesizarea respectivă unui alt inspector-judecător care va continua activitatea de verificare. Dispoziţia inspectorului-judecător principal privind distribuirea sesizărilor sau, după caz, dispoziţia motivată privind redistribuirea sesizării se anexează la dosarul cauzei disciplinare. (3) În procesul de verificare a sesizării, inspectorul-judecător este în drept: a) să facă copii de pe documentele relevante, inclusiv din dosarele la examinarea cărora se afirmă că au fost comise faptele descrise în sesizare; b) să solicite alte informaţii necesare de la preşedintele instanţei şi alţi judecători de la instanţa în care activează judecătorul vizat în sesizare, precum şi de la alte autorităţi publice, persoane cu funcţii de răspundere sau persoane private; c) să solicite, în caz de necesitate, persoanei care a depus sesizarea explicaţii verbale şi în scris, precum şi probe suplimentare în legătură cu faptele invocate în sesizare; d) să întreprindă alte măsuri pe care le consideră necesare pentru a demonstra existenţa sau inexistenţa elementelor abaterii disciplinare în faptele indicate în sesizare".

Potrivit art. 1 alin. (1) din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalităţii (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), „*(1) Scopul prezentei legi este prevenirea şi combaterea discriminării, precum şi asigurarea egalităţii tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferele politică, economică, socială, culturală şi alte sfere ale vieţii, fără deosebire de rasă, culoare, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vîrstă, dizabilitate, opinie, apartenenţă politică sau orice alt criteriu similar*".

Conform art. 2 din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalităţii, „*În sensul prezentei legi, termenii de mai jos au următoarele semnificaţii: discriminare - orice deosebire, excludere, restricţie ori preferinţă în drepturi şi libertăţi a persoanei sau a unui grup de persoane, precum şi susţinerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile reale, stipulate de prezenta lege sau pe criterii presupuse; discriminare directă - tratarea unei persoane în baza oricăruia dintre criteriile prohibitive în manieră mai puţin favorabilă decât tratarea altei persoane într-o situaţie comparabilă; discriminare indirectă – orice prevedere, acţiune, criteriu sau practică aparent neutră care are drept efect dezavantajarea unei persoane faţă de o altă persoană în baza criteriilor stipulate de prezenta lege,*

în afară de cazul în care acea prevedere, acţiune, criteriu sau practică se justifică în mod obiectiv, printr-un scop legitim şi dacă mijloacele de atingere a acelui scop sînt proporţionale, adecvate şi necesare; discriminare prin asociere - orice faptă de discriminare săvârşită împotriva unei persoane care, deşi nu face parte dintr-o categorie de persoane identificată potrivit criteriilor stipulate de prezenta lege, este asociată cu una sau mai multe persoane aparţinînd unei astfel de categorii de persoane".

Potrivit art. 3 din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalităţii, „*Subiecţi în domeniul discriminării sunt persoanele fizice şi juridice din domeniul public şi privat*".

Conform art. 10 lit. a) al Legii nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalităţii, „*Consiliul pentru prevenirea şi eliminarea discriminării şi asigurarea egalităţii este subiect cu atribuţii în domeniul prevenirii şi combaterii discriminării şi asigurării egalităţii*".

În acord cu prevederile art. 11 alin. (1) din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalităţii, „*(1) Consiliul pentru prevenirea şi eliminarea discriminării şi asigurarea egalităţii (în continuare – Consiliu) este un organ colegial cu statut de persoană juridică de drept public, instituit în scopul asigurării protecţiei împotriva discriminării şi al asigurării egalităţii tuturor persoanelor care se consideră a fi victime ale discriminării. Consiliul acţionează în condiţii de imparţialitate şi independenţă faţă de autorităţile publice*".

Conform art. 12 alin. (1) lit. c), i) și f) din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalităţii, „*(1) Consiliul are următoarele atribuţii: c) adoptă avize consultative cu privire la conformitatea proiectelor de acte normative cu legislaţia în domeniul prevenirii şi combaterii discriminării; i) examinează plângerile privind discriminarea; f) remite autorităţilor publice propuneri de ordin general referitoare la prevenirea şi combaterea discriminării şi ameliorarea comportamentului faţă de persoanele ce cad sub incidenţa prezentei legi*".

În conformitate cu art. 13 din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalităţii, „*(1) Constatarea existenţei sau inexistenţei faptei de discriminare se iniţiază de Consiliu din oficiu sau la cererea persoanelor interesate, inclusiv la cererea sindicatelor şi a asociaţiilor obşteşti care activează în domeniul promovării şi protecţiei drepturilor omului. (2) Plângerea cu privire la fapta de discriminare se prezintă Consiliului. Plângerea trebuie să conţină o descriere a încălcării dreptului persoanei, momentul în care a avut loc această încălcare, faptele şi eventualele dovezi care susţin plângerea, numele şi adresa persoanei care o depune. Plângerea poate fi depusă la Consiliu în termen de un an de la data săvârşirii faptei sau de la data la care se putea lua cunoştinţă de săvârşirea ei. (3) Depunerea plângerii pe adresa Consiliului nu constituie o procedură prealabilă obligatorie pentru adresarea în instanţa de judecată*".

În corespundere cu art. 14 din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalităţii, „*Consiliul va respinge plângerea dacă aceasta: a) nu conţine datele de identificare a persoanei care a depus-o; b)nu conţine informaţia prevăzută la art. 13 alin. (2); c) este o plângere repetată care nu conţine informaţii şi dovezi noi*”.

Potrivit art. 15 alin. (4) din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalităţii, „*(4) În urma examinării plângerii, Consiliul adoptă o decizie motivată cu majoritatea voturilor membrilor săi. Decizia Consiliului include şi recomandări în vederea asigurării repunerii în drepturi a victimei şi a prevenirii faptelor similare pe viitor*”.

Conform pct. 19 din Regulamentul de activitate al Consiliul pentru egalitate, aprobat prin Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012 (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), „*În exercitarea atribuţiilor de prevenire şi eliminare a discriminării şi de asigurare a egalităţii tuturor persoanelor care se consideră victime ale discriminării, Consiliul adoptă decizii, note de autosesizare, avize consultative, acte de constatare, întocmeşte demersuri şi sesizări, elaborează studii şi rapoarte, prezintă informaţii şi depune solicitări*”.

Potrivit pct. 21 lit. b) din Regulamentul de activitate al Consiliul pentru egalitate, aprobat prin Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012, „*În scopul perfecţionării legislaţiei în domeniul prevenirii şi combaterii discriminării, precum şi schimbării practicilor în acest domeniu, Consiliul: b) adoptă avize consultative cu privire la conformitatea proiectelor de acte normative cu legislaţia din domeniul prevenirii şi combaterii discriminării*”.

Conform pct. 32 lit. a) din Regulamentul de activitate al Consiliul pentru egalitate, aprobat prin Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012, „*Pentru a asigura restabilirea în drepturi a persoanei care se consideră discriminată şi sancţionarea faptelor discriminatorii, Consiliul: a) remite autorităţilor publice propuneri de ordin general referitoare la prevenirea şi combaterea discriminării şi schimbarea comportamentului faţă de persoanele care cad sub incidenţa Legii cu privire la asigurarea egalităţii şi a prezentului regulament*”.

Potrivit pct. 42 din Regulamentul de activitate al Consiliul pentru egalitate, aprobat prin Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012, „*Se declară inadmisibile plângerile care: a) cad sub incidenţa art.14 din Legea cu privire la asigurarea egalităţii; b) au fost depuse cu încălcarea termenului de prescripţie; c) nu ţin de competenţa Consiliului; d) au un obiect nefondat, prin raportare la domeniul de aplicare al Legii cu privire la asigurarea egalităţii*”.

Conform pct. 61 din Regulamentul de activitate al Consiliul pentru egalitate, aprobat prin Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012, „*Decizia este actul prin care Consiliul soluţionează plîngerea şi constată existenţa sau lipsa faptei discriminatorii. Decizia trebuie să cuprindă: data şi locul adoptării; denumirea organului care a adoptat-o; numele şi prenumele membrilor participanţi la şedinţă;*

menţiunea despre caracterul public sau închis al şedinţei; numele, prenumele şi alte date de identificare ale petiţionarului, reclamatului sau, după caz, ale persoanei interesate, explicaţiile şi obiecţiile acestora; dovezile prezentate; numele, prenumele persoanelor care reprezintă petiţionarul sau reclamatul, explicaţiile şi obiecţiile acestora; descrierea faptelor constatate; concluzia Consiliului cu privire la existenţa sau lipsa faptei discriminatorii şi argumentele ce stau la baza acesteia; recomandările formulate în vederea asigurării repunerii în drepturi a victimei discriminării şi a prevenirii faptelor similare pe viitor".

Completul judiciar reliefează că, în esență, legalitatea sau ilegalitatea unui act administrativ individual cuprinde două dimensiuni:

1) legalitatea/ilegalitatea materială, adică respectarea normelor de drept substanțial care constituie temeiul actului administrativ individual, fie acesta defavorabil sau favorabil, inclusiv a principiilor egalității de tratament, proporționalității și securității juridice;

2) legalitatea/ilegalitatea formală, adică respectarea normelor de procedură administrativă aplicabile la emiterea actului administrativ individual, precum și a principiilor cercetării din oficiu, imparțialității, bunei-credințe, eficienței, motivării, transparenței și comprehensibilității.

Astfel, în litigiile de contencios administrativ, instanța specializată urmează să verifice legalitatea și temeinicia actului administrativ individual, sub următoarele aspecte: respectarea competenței, respectarea procedurii și respectarea dispozițiilor legale care se referă la temeinicia actului.

În raport cu normele legale expuse anterior, Completul judiciar reține că, Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (*actualmente Consiliul pentru Egalitate*), prin punctul 2 al deciziei adoptate la 20 iulie 2021 în cauza nr. 135/21, a acționat cu depășirea competențelor legale conferite de cadrul normativ.

Astfel, în opinia Completului de judecată, soluția dispusă la punctul 2 al deciziei, potrivit căreia „*Se emite un Aviz consultativ privind aspectele de discriminare care ar putea fi incidente în speță*", contravine prevederilor art. 12 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalităţii și punctelor 21, 42 și 61 din Regulamentul de activitate al Consiliul pentru Egalitate, aprobat prin Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012 (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat). Or, conform prevederilor art. 12 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 și pct. 21 din Regulamentul de activitate al Consiliul pentru egalitate, aprobat prin Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012 (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (*actualmente Consiliul pentru Egalitate*), are atribuția de a emite avize consultative strict în legătură cu proiectele de acte normative, în scopul armonizării acestora cu standardele legislației privind prevenirea și combaterea discriminării. Rolul acestor avize este de a contribui la

perfecționarea cadrului legislativ și la schimbarea practicilor instituționale care ar putea genera sau perpetua discriminarea.

Cu toate acestea, în speță, avizul consultativ emis nu are ca obiect conformitatea unui proiect de act normativ, ci vizează un caz individual, implicând în mod direct persoana reclamantului în calitate de inspector-judecător. Emiterea unui astfel de aviz în contextul unei proceduri disciplinare nu este prevăzută de lege și excede atribuțiilor funcționale ale Consiliul pentru Egalitate.

Pe de altă parte, după cum s-a stabilit și anterior, avizul consultativ vizează mai multe constatări cu caracter defavorabil privind conduita profesională a reclamantului Pruteanu Victor, iar, la caz, Completul de judecată notează că, odată ce Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (*actualmente Consiliul pentru Egalitate*) a constatat inadmisibilitatea plângerii, în temeiul art. 13 alin. (2) și art. 14 lit. b) din Legea nr. 121/2012 privind asigurarea egalității, coroborat cu pct. 42 lit. c) din Regulamentul său de activitate, aprobat prin Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012, pe motiv că aspectele sesizate nu intră în sfera sa de competență materială, rezultă că autoritatea publică pârâtă nu era în drept să emită un aviz cu privire la posibile fapte de discriminare imputabile inspectorului-judecător Pruteanu Victor. Emiterea unui asemenea aviz, în lipsa unei proceduri de fond și în condițiile în care Consiliul pentru Egalitate și-a declarat lipsa de competență, reprezintă o excedere a atribuțiilor funcționale prevăzute de lege.

Mai mult, la caz, Completul judiciar atestă lipsa inițierii procedurii administrative și a cercetării din oficiu. Or, decizia și avizul consultativ din 20 iulie 2021 ale Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (*actualmente Consiliul pentru Egalitate*) au fost emise în absența inițierii unei proceduri administrative și fără realizarea unei cercetări din oficiu a faptelor, astfel cum impune cadrul legal aplicabil în materia contenciosului administrativ. Reclamantului Pruteanu Victor, i-a fost încălcat dreptul fundamental de a fi audiat în cadrul procedurii administrative, deși actele emise de către Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (*actualmente Consiliul pentru Egalitate*) îl vizează direct.

Prin urmare, formularea unor aprecieri cu privire la o presupusă conduită discriminatorie, în lipsa unei examinări de fond și fără respectarea principiilor contradictorialității și dreptului la apărare, nu doar că încalcă principiul legalității actului administrativ, dar și afectează grav drepturile persoanei vizate.

Totodată, verificând legalitatea materială a actului administrativ contestat, Completul de judecată constată că, la 16 iunie 2021, terțul Cojocaru Mihail a înregistrat la Consiliul Superior al Magistraturii sesizarea nr. 520s-815p/m, prin care a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a Președintelui interimar al Judecătoriei Bălți, invocând fapte de hărțuire pe motiv de dizabilitate.

Astfel, prin scrisoarea nr. 461 din 18 iunie 2021, în temeiul art. 19, 20, 23 alin. (2) lit. a) și alin. (3) lit. b)–d) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la

răspunderea disciplinară a judecătorilor, inspectorul-judecător Pruteanu Victor i-a solicitat terțului Cojocaru Mihail să prezinte, printre altele: - un act medical valabil care să confirme diagnosticul și dizabilitatea; - un act medical valabil care să ateste că este apt pentru exercitarea funcției de judecător, însă nu în regim complet de opt ore pe zi, prevăzut de legislația muncii, ci într-un program redus, cu indicarea duratei exacte a acestuia.

Completul specializat evidențiază că, potrivit pct. 4.2 și 4.3 din avizul consultativ din 20 iulie 2021 al Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (*actualmente Consiliul pentru Egalitate*), s-a constatat că:

„*4.2 Consiliului i-a a tras atenția formularea în partea ce ține de prezentarea actului medical valabil care confirmă că este apt să activeze în funcție de judecător, însă nu opt ore pe zi stabilit de legislația muncii, dar termen redus și care anume termen. În opinia Consiliului, astfel de solicitări și formulări pot fi considerate ofensatoare la adresa persoanei cu dizabilități.*

4.3 În context, Consiliul reamintește că, în sensul Legii cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, prin hărțuire se înțelege orice comportament nedorit care conduce la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, având drept scop sau efect lezarea demnității unei persoane pe baza criteriilor protejat. Consiliul notează că, prin solicitarea persoanei cu dizabilități să prezinte un act medical în care să indice că ultimul beneficiază de durata redusă a timpului de muncă, în condițiile în care art. 96 alin. (4) din Codul muncii reglementează expres acest lucru, creează acesteia un mediu umilitor. Consiliul este de opinia că o astfel de solicitare, la sigur, ar fi nedorită și deranjantă pentru orice persoană cu dizabilități. Mai mult, în viziunea Consiliului, în situația în care solicitantul este exponent al sistemului judecătoresc, o astfel de solicitare, la sigur, nu poate fi considerată demnă de autoritatea profesională a acestuia".

Examinând în ansamblu materialul probator administrat în cauză, Completul de judecată reține că acțiunile întreprinse de reclamantul Pruteanu Victor, în calitate de inspector-judecător, în raport cu terțul Cojocaru Mihail, judecător în cadrul Judecătoriei Bălți, nu pot fi calificate drept acte cu caracter ofensator sau de natură să genereze un mediu umilitor ori degradant. Dimpotrivă, acțiunile acestuia se circumscriu atribuțiilor de serviciu stabilite prin Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 privind răspunderea disciplinară a judecătorilor. Potrivit acestei legi, inspectorul-judecător este îndreptățit și, în același timp, obligat să solicite, atunci când este necesar, explicații verbale și scrise, precum și probe suplimentare din partea persoanei care a formulat sesizarea, în scopul verificării temeiniciei și veridicității faptelor invocate.

Din analiza probelor administrate rezultă că solicitările adresate de reclamantul Pruteanu Victor au fost formulate strict în contextul examinării sesizării nr. 520s-815p/m din 16 iunie 2021, depusă de terțul Cojocaru Mihail, prin care acesta invoca

fapte de hărțuire și discriminare la locul de muncă pe criteriul dizabilității. În acest context, este cert faptul că se impunea clarificarea unor aspecte relevante pentru examinarea sesizării, în special în lipsa unor informații referitoare la existența unei dizabilități, natura acesteia (gradul de severitate) și eventualele măsuri de acomodare sau adaptare instituite la locul de muncă.

Mai mult, Completul de judecată constată că, în speță, nu există niciun element probator care să indice intenția reclamantului de a crea un mediu umilitor terțului Cojocaru Mihail, iar solicitarea unui document justificativ, în contextul unei sesizări disciplinare, nu poate fi rezonabil interpretată ca „nedorită" într-un sens legal sau discriminatoriu. În lipsa oricăror informații oficiale cu privire la existența sau natura unei dizabilități, inspectorul-judecător nu putea acționa în cunoștință de cauză, iar solicitarea unor documente medicale era singura cale legală și obiectivă de a verifica afirmațiile din sesizare.

Prin urmare, Completul judiciar conchide că acțiunile inspectorului-judecător s-au încadrat în limitele legale ale exercitării atribuțiilor funcției și nu pot fi interpretate ca având un caracter abuziv, discriminatoriu sau umilitor față de terțul vizat – Cojocaru Mihail.

În continuare, instanța de apel reține că, la examinarea cauzei, prin prisma art. 225 alin. (2) din Codul administrativ, instanța judecătorească este limitată în verificarea legalității actului administrativ la stabilirea dacă, autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar, a luat în considerare toate faptele relevante, a respectat limitele legale ale dreptului discreționar, precum și a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

În conformitate cu prevederile art. 16 din Codul administrativ, „*(1) Dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci cînd aplică o dispoziţie legală. (2) Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare*".

Reieșind din cele expuse anterior, instanța de apel, menționează că autoritatea publică, de fapt, nu este complet liberă în utilizarea dreptului discreționar. Acțiunea administrativă trebuie să se întemeieze pe o decizie discreționară legală și justificată, concluzie care se desprinde, în special, din prevederile art. 137 alin. (1) din Codul administrativ, potrivit cărora autoritățile publice „trebuie" să acționeze cu bună-credință, în limitele stabilite de lege și cu respectarea scopului pentru care le-a fost conferit dreptul.

În speță, actul administrativ a fost emis de către autoritatea publică cu încălcarea limitelor dreptului discreționar. Astfel, art. 8 § 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului enumeră scopurile legitime care pot justifica o ingerință în exercitarea drepturilor protejate de art. 8, și anume: „*este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori*

protejarea drepturilor și libertăților altora". Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat, în jurisprudența sa recentă, că analiza existenței unui scop legitim în sensul art. 8–11 § 2 din Convenție este, de regulă, succintă [*S.A.S. împotriva Franței* (MC), pct. 114]. Totuși, revine statului pârât sarcina de a demonstra că ingerința a urmărit un scop legitim conform exigențelor Convenției [*Mozer împotriva Republicii Moldova și Rusiei* (MC), pct. 194].

Ulterior, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a afirmat că, pentru a stabili dacă măsurile contestate erau „necesare într-o societate democratică", trebuie analizat, în lumina cauzei respective în ansamblul său, dacă motivele invocate pentru justificarea măsurilor sunt relevante și suficiente și dacă măsurile adoptate au fost proporționale cu scopurile legitime urmărite (Z împotriva Finlandei, pct. 94). Curtea a oferit clarificări suplimentare privind această cerință, precizând că noțiunea de „necesitate" în sensul art. 8 din Convenție implică existența unei nevoi sociale imperioase și că ingerința trebuie să fie proporțională cu scopul legitim urmărit. Pentru a aprecia dacă ingerința este justificată, Curtea ține seama de marja de apreciere recunoscută autorităților statului, însă subliniază că revine statului pârât obligația de a demonstra existența unei nevoi sociale imperioase care a stat la baza măsurii respective (*Piechowicz împotriva Poloniei*, pct. 212). Aceste principii au fost reafirmate și în cauza *Paradiso și Campanelli împotriva Italiei* (MC), pct. 179–184.

Prin urmare, Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (*actualmente Consiliul pentru Egalitate*), deși învestit cu un drept discreționar prin lege, avea obligația de a-l exercita fără eroare, respectând principiul legalității.

În urma analizei normelor legale incidente, coroborate cu circumstanțele de fapt reținute în cauză, instanța de apel conchide asupra temeiniciei hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 septembrie 2024, în partea în care s-au anulat punctele 2, 3 și 4 din decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (*actualmente Consiliul pentru Egalitate*) din 20 iulie 2021, precum și în partea în care s-a anulat avizul consultativ emis în aceeași dată în cauza nr. 135/21.

În final, sintetizând cele detaliate mai sus, statuând cu certitudine că argumentele apelantului cu privire la inadmisibilitatea pretențiilor reclamantului îndreptate împotriva pârâților Feldman Ian, Doltu Svetlana, Brighidin Andrei, Luca Victoria și Goloșceapov Evghenii Alexandrovici sunt întemeiate, întrucât aceștia nu pot figura în calitate de pârâți într-o cauză de contencios administrativ, iar susținerile apelantului referitoare la netemeinicia acțiunii îndreptate împotriva Consiliului pentru Egalitate sunt nefondate, hotărârea instanței de fond, în această parte, fiind legală și temeinică, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide asupra admiterii apelului declarat de Consiliul pentru Egalitate, casării parțiale a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul

Centru din 10 septembrie 2024, în partea în care au fost admise pretențiile reclamantului Pruteanu Victor îndreptate împotriva pârâților Feldman Ian, Doltu Svetlana, Brighidin Andrei, Luca Victoria, Goloșceapov Evghenii Alexandrovici, iar în rest, menținerea fără modificări a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 septembrie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. b), alin. (3) din Codul administrativ, art. 389-390 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de Consiliul pentru Egalitate.

Se casează parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 septembrie 2024, în partea în care au fost admise pretențiile reclamantului Pruteanu Victor îndreptate împotriva pârâților Feldman Ian, Doltu Svetlana, Brighidin Andrei, Luca Victoria, Goloșceapov Evghenii Alexandrovici, şi în această parte se emite o nouă decizie, prin care:

Se declară inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Pruteanu Victor, în partea pretențiilor formulate împotriva pârâților Feldman Ian, Doltu Svetlana, Brighidin Andrei, Luca Victoria și Goloșceapov Evghenii Alexandrovici.

În rest, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 septembrie 2024, se menţine fără modificări.

Decizia este executorie de la emitere, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție. Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Preşedintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Cașcaval Andrei